Directions (Q. No. 1 - 2): Read the following information and solve the questions based on it.

questions an intelligent baby girl, plucks Shakuntala, an intelligent baby girl, plucks apples from her father's orchard on ten consecutive days. When asked by her mother as to how many apples has she plucked from the orchard daily, she gives the following sheet to her mother :

Figure 1

50. +

5

.

1.

- 1. What is the number of apples plucked on day 6?
 - (a) 45
 - (b) 35
 - (c) 25
 - (d) Cannot be determined

Paper II

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1 – 2) : ਨਿਮਨ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ ।

ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ, ਇਕ ਬੁਧੀਮਾਨ ਛੋਟੀ ਲੜਕੀ, ਲਗਾਤਾਰ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬਗੀਚੇ ਵਿਚ ਸੇਬ ਤੋੜਦੀ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਗੀਚੇ ਵਿਚੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਿੰਨੇ ਸੇਬ ਤੋੜੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਮਨ ਕਾਗਜ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ :

- ਛੇਂਵੇ ਦਿਨ ਤੋੜੇ ਸੇਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀ ਹੈ ?
 (a) 45
 (b) 35
 - (c) 25
 - (d) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

(D-2)

2.

For how many days, is it possible to determine the exact number of apples plucked by Shakuntala ?

- -(a)
 - (b) 5
 - (c) 3

(d) None of the above

Directions (Q. No. 3 - 5) : The following table gives the career record in One-Day International Cricket of few batsmen.

name	Match	and the second second second second	outome	sinen.		
	Played	Innings Played	Runs	Average		
-P1	50	10	Scored			
P2	50	48	1800	40.0		
Do	50	50.	2034	45.9		
P3	46 • •	40	and the second se	40.7		
P4	14	40.	1679	36.5		
DF		44	1539	40.5		
<u> </u>	40	38	1900			
P6	10		1000	51·6		
	42	40	1445	42.5		

The average is calculated by dividing the total runs scored by the total number of matches in which the batsman got out. \tilde{u}_b

- Who among the following did not get 3. out for the maximum number of times?
 - (a) P1 (b) P2
 - (c) P5
 - (**d**) P6

If the average is calculated on the basis of the total innings played, whose average will see the minimum change?

- (a) $\mathbf{P1}$
- (b) $\mathbf{P3}$
- (c) P5
- (d) $\mathbf{P6}$

5. How many of the batsmen got out in all the innings played?

- (a) 0
- (b) 1
- 2 (c)

Cannot be determined (d)

ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ, ਸਕੁੰਤਲਾ ਵਲੋਂ ਤੋੜੇ ਸੇਬਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ?

0 **(a)**

2.

- (b) 5
- 3 (c)
- ਉਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (d)

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 3 – 5) : ਨਿਮਨ ਵੇਰਵੇ ਕੁਝ ਬੱਲੇਬਾਜਾਂ ਦੇ ਇਕ ਰੋਜਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ ।

ਨਾਂ	ਖੇਡੇ ਮੈਚ	ਖੇਡੀਆਂ	ਬਣਾਏ	ਔਸਤ
		ਇਨਿੰਗਜ਼	ਰਣ	
P1	50	48	1800	40 ·0
P2	50	50	2034	45.2
P3	46	46	1679	36.5
P4	44	44	1539	40.5
P5	40	38	1806	51.6
P6	42	40	1445	42.5

ਔਸਤ (average) ਨੂੰ ਬੱਲੇਬਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ ਰਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮੈਚ ਜਿੰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੱਲੇਬਾਜ ਆਉਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਆਂਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

- ਨਿਮਨ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਕਸੀਮਮ (ਵੱਧ ਤੋਂ 3. ਵੱਧ) ਵਾਰ ਆਉਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ?
 - (a) P1
 - (b) P2
 - (c) P5
 - (d) P6

ਜੇਕਰ ਔਸਤ ਨੂੰ ਖੇਡੀਆਂ ਇੰਨਿਗਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ 4. ਆਂਕਿਆ ਜਾਵੇਂ ਤਾਂ ਕਿਸ ਦੀ ਔਸਤ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਬਦੀਲੀ ਆਵੇਗੀ ?

- (a) P1
- (b) P3
- (c) P5
- (d) P6

ਕਿੰਨੇ ਬੱਲੇਬਾਜ ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਡੀਆਂ ਇੰਨਿਗਜ਼ ਵਿਚ 5. ਆਊਟ ਹੋਏ ?

- (a) 0
- (b) 1
- (c) 2

ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

189

10

(D - 3)

(d)

Minister (M. No. # 9) i Reperto the following time charts and solve the questions based

If the Dollar/Yen ratio follows the same trend from 24th to 27th as from 21st to 24^{sh} , (hen what will be the value of \$50 on 27th June ? (a) 9,000 Rupses (b) 5,400 Yen.

- (a) $\theta_i 000 \text{ Yerr}$ (d) $\theta_i 000 \text{ Rupees}$
- 7. A jacket costs \$ 400. Mohan has \neq 18,200, 225 Pounds and 35,000 Yen with him. If he can use only one currency to buy the jacket, he would be able to buy the jacket on $g0^{10}$ June using :
 - (a) 18,300 Rupees (b) 35,000 Yen

- (b) 225 Pounds
- (d) Cannot be determined

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ: 0 = 7) : ਰੇਮਕੀ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰੇ ।

6. 24 ਤੋਂ 27 ਜੂਨ ਤੱਕ ਵੀ ਡਾਲਰ/ਯੇਨੇ ਦੇ ਰੇਸ਼ੋ ਦਾ ਜੇਕਰ 21 ਤੋਂ 24 ਜੂਨ ਵਾਂਗ ਉਹੀ ਰੁਝਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 27 ਜੂਨ ਨੂੰ \$ 50 ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

- (a) 2,000 すいを (b) 5,400 立ざ
- (c) 6,000 미종
 (d) 3,000 ਤੁਪਏ

7. ਇਕ ਜੈਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 400 ਡਾਲਰ ਹੈ । ਮੋਹਨ ਕੋਲ 18,200 ਰੁਪਏ, 225 ਪਾਊਂਡ ਅਤੇ 35,000 ਯੇਨੱ ਹਨ । ਜੈਕਰ ਉਹ ਜੈਕਟ ਖਰੀਦਨ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇਕ ਕਰੰਸੀ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾਲ ਜੈਕਟ ਖਰੀਦ ਸਕੇਗਾ ?

- (a) 18,200 ਰੁਪਏ (b) 225 ਪਾਊਂਡ
- (e) 35,000 ਯੋਨੱ (d) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

Paper II

(D - 4)

180

R SP.

Percentage wise distribution of population

Following are the geographical regions : A1 – Asia, China, India, A2 – Australia, A3 – Africa, A4 – Furance A7 – Antarctica. A3 – Africa, A4 – Europe, A5 – Russia, A6 – North & South America, A7 – Antarctica. Population density = (Percentage Population of Animals) / (Percentage Land Area Under Forest Cover) Which two regions have the combined highest population density?

9.

191

If in the next 10 years, the population of wild animals in Antarctica will increase by 2.5% more than that in the rest of the world, what will be the percentage population of wild animals in Antarctica after 10 years?

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 8 – 9) : ਨਿਮਨ ਚਿੱਤਰ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕਰੋ । (d) Cannot be determined

ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੂਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਨਿਮਨ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਹਨ : A1 – ਏਸ਼ੀਆ, ਚੀਨ, ਭਾਰਤ, A2 – ਆਸਟਰੇਲੀਆ, A3 – ਅਫਰੀਕਾ, A4 – ਯੂਰਪ, A5 – ਰੂਸ, A6 – ਉਤੱਰੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ, A7 – ਐਨਟਾਰਕਟਿਕਾ । ਜਨਸੰਖਿਆ ਘਣਤਾ = (ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਨਸੰਖਿਆ) / (ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੂਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ) ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨਸੰਖਿਆ ਘਣਤਾ ਹੈ ? (a) A1, A3 (b) A4, A5 (c) A1, A4 ਜੇਕਰ ਐਨਟਾਰਕਟਿਕਾ ਵਿਚ ਜੰਗੂਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਅਗਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ 9. ਨਾਲੋਂ 2.5% ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਅਗਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਐਨਟਾਰਕਟਿਕਾ ਵਿਚ ਜਨਸੰਖਿਆਂ ਪਤੀਸਤਤਾ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

(a) 9.5%(b) 10.5%(c) 15·7% (d) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

Directions (Q. No. 10 = 11) : Shown below is a layout of major streets in a city :

Two days (Thursday and Friday) are left for campaigning before a major election, and the city administration has received requests from five political parties for taking out their processions along the following routes.

Congress	1	A-C-D-E
" BJP	1	A-B-D-E
SP	/	A-B-C-E
BBP	;	B-C-E
, CPM	1	A-C-D

Street B-D cannot be used for a political procession on Thursday due to a religious procession. The district administration has a policy of not allowing more than one procession to pass along the same street on the same day. However, the administration must allow all parties to take out their procession during these two days.

10. Congress procession can be allowed

- (a) only on Thursday.
- (b) only on Friday.
- (c) on either day.
- (d) only if the religious procession is cancelled.

तवाधित्रा (1995 मैं: 19 - 11) : सरित्य वीमा सेन वार्याला वा ठवारा विवाधित्या व्हंब्ल ते ।

ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਂਮਪੈਨ ਦੇ ਦੇ ਦਿਨ (ਵੀਰਵਾਰ ਅੰਦੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਬਾਰੀ ਬਚਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪੰਜ ਵਾਜਨੀਰਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਰਸਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨ ਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਫਿਜਾਉਣ ਲਈ ਫਿਨੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ।

র্বারন	1	A-C-D-E
वी.ले.भी.	;	A-B-D-E
পিদ থা.	;	A-B-C-E
वी जेम भी.	;	B-C-E
भी भी जेम.	:	A-C-D

B-D ਸਟਰੀਟ ਨੂੰ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਜਲੂਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜਲਸਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਇਕੋ ਦਿਨ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਲੂਸ ਇਕੋ ਸਟਰੀਟ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਪਰਤੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਲੂਸ ਕੱਢਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।

- ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਜਲੂਸ ਕੱਢਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
 - (a) ਕੇਵਲ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ।
 - (b) ਕੇਵਲ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ।
 - (c) ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ)
 - (d) ਕੈਵਲ ਜੇਕਰ ਧਾਰਮਿਕ ਜਲੂਸ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- 11. Which of the following is not true ?
 - (a) Congress and SP can take out their processions on the same day.
 - (b) The CPM procession cannot be allowed on Thursday.
 - (c) The BJP procession can only take place on Friday.
 - (d) Congress and BSP can take out their processions on the same day.
- 12. Which of the following sentences is correct?
 - (a) Its finally a holiday, and my dog is happily wagging its tail.
 - (b) Its finally a holiday, and my dog is happily wagging it's tail.
 - (c) It's finally a holiday, and my dog is happily wagging its tail.
 - (d) It's finally a holiday, and my dog is happily wagging it's tail.
- When I met her last week, she seemed to be _____ the weather.
 - (a) over
 - (b) under
 - (c) against
 - (d) None of the above

Paper II

- 11. ਨਿਮਨ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 - (a) ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਐਸੱ.ਪੀ. ਇਕੋ ਦਿਨ ਜਲੂਸ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਨ ।
 - (b) ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਨੂੰ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਜਲੂਸ ਕੱਢਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ।
 - (c) ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਕੇਵਲ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਜਲੂਸ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
 - (d) ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਇਕੋ ਦਿਨ ਜਲੁਸ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਨ।
 - 12. Which of the following sentences is correct?
 - (a) Its finally a holiday, and my dog is happily wagging its tail.
 - (b) Its finally a holiday, and my dog is happily wagging it's tail.
 - (c) It's finally a holiday, and my dog is happily wagging its tail.
 - (d) It's finally a holiday, and my dog is happily wagging it's tail.
 - 13. When I met her last week, she seemed to be _____ the weather.
 - (a) over
 - (b) under
 - (c) against

(D-7)

(d) None of the above

14

sentences with 'I may be wrong, but... In a meeting Rajita always begins her What style of communication is Rajita 'Excuse my impertinence,

- **a** Assertive
- 6 Passive Manipulative aggressive or .
- c Passive
- a None of the above
- 15.

relevant information, did he push for a points. Only when he gathered all the him and listened attentively to all his met the client informally, chatted with Before any negotiation, Ramesh first negotiation. Ramesh was a

- a Win-lose negotiator
- **b** Win-win negotiator
- <u></u> Lose-win negotiator
- ē None of the above
- 16. Gita their merit. Her listening style was and then analysed them according to listened to the views of others
- (a) Judging
- 6 Evaluative,
- <u></u> Active
- a None of the above
- 17. smallest time difference between two clock where the number representing Suppose you have a such times? 8:08, 9:09, 10:10, etc. is, the clock can only show times like number representing the minute. the hour is always the same as the 12-hour digital What is That the
- (a) 101 minutes
- **b** 61 minutes
- <u></u> 60 minutes
- d 49 minutes
- Paper II

- 14. ਹਾਂ, ਪਰ... ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਰਜੀਤਾ ਆਪਣੇ ਕਰਨਾ, ਪਰ... ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ? ਜਾਂ 'ਮਰੀ .' ਰਜੀਤਾ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ੈਲੀ ਅਭੇਂਦਰਤਾ 'ਮੈ ਗਲਤ ਵਾਹਾਂ CINA) ਸਕਦੀ 귀귀 ਮਾਫ਼
- (a) ਦ੍ਰਿੜਤਾਪੂਰਵਕ (Assertive)
- Ξ ਪੈਸਿਵ ਅਗਰੈਸਿਵ ਜਾਂ ਮੈਨੀਪੁਲੇਟਿਵ
- <u></u> ਪੀਸਿਵ
- a ਉਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 15. र्श्व म ਮ ਕ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣਦਾ ਗ੍ਰੈਰ-ਰਸਮੀਂ ਤੌਰ ਤੇ (a) ਵਿਚੋਲਗੀ ਵੱਲ ਵੱਧਦਾ । ਰਮੇਸ਼ ਸੀ ਸਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੂਚਨਾ ਇਕੱਤਰ ਗੋਲਬਾਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਦਾ ų ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ £ ਮਿਲਦਾ ନ୍ଧ ਉਸ भूष ਲੇਂਦਾ, ਉਹ ੍ਰੰਸ 킍 đΨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਰ ĘЯ æ
- ਜੇਤੂ-ਹਾਰੂ ਵਿਚੋਲਗਿਰ
- છે ਜੇਤੂ-ਜੇਤੂ ਵਿਚੋਲਗਿਰ
- a c ਉਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹਾਰੂ-ਜੇਤੂ ਵਿਚੋਲਗਿਰ
- 16. वी प्र ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੀ ।
- ਉਨ੍ਹਾਂ षुप्र ਦੀ ਸੁਣਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਸੀ
- (a) ਨਿਰਣਾਇਕ
- 9 ਮੁੱਲਾਂਕਿਤ
- c ਐਕਟਿਵ
- a ਉਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 12 27 17. ਘੰਟਾ ਹੈ ਕੀ ਟੈ ? 文 đΨ ഴ ፈ <u>ر</u>م 8:08, 9:09, 10:10 ਵਗੈਰਾ ਦੋ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਅਲਪਤਮ ਸਮੇਂ ਦਾ ਉਹੀ ਅੰਕ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮਿੰਟ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਘੰਟਾ ਇਵੇਂ ਸਮਾਂ ਦਰਸਾ ଐ ୨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਅੰਕ ਘੰਟੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ 12-ਘੰਟਾ ੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ _ हिम ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਕਦਾ – ਉਸ ਦਸਦਾ ਅੰਤਰ
- (a) 101 ਮਿੰਟ
- 9 61 ਮਿੰਟ
- <u></u> 60 ਮਿੰਟ
- a 49 ਮਿੰਟ
- T
- Ô 8

18.	Read these six conditional claime	ਤਨ – ਨਿਮਨ ਛੇ ਸਰਤ ਆਧਾਰਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ [:]
,	1. If it's an apple, then it's a function	18. 1010 – 1 ਜ ਇਹ ਇਕ ਸੇਬ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਫ਼ਲ ਹੈ ।
	2. If it's a fruit then it's a ruit.	1. ਜੋ ਇਹ ਵਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੇਬ ਹੈ ¹ ੱ
	3 It's an apple if it a family of the second	
	4 It's a fruit.	
	4. It's a fruit if it's an apple.	4. ਇਹ ਫ਼ਲ ਹੋ, ਜੋ ਇਹ ਸਬ ਹੈ '
	5. It's not a fruit if it's not an apple.	5. ਇਹ ਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਸਬ ਨਹਾ
	6. It's not an apple if it's not a fruit.	ਹੈ।
	Out of these six conditional claims which three claims have the answer as Yes ?	6. ਇਹ ਸੇਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਫ਼ਲ ਨਹਾ ਹੈ ।
	(a) 2, 3, 5	ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋ ਸ਼ੱਖਤ ਆਖ ਪਿਤ ਦੇ
	(b) 2, 3, 4	
	(c) 3, 4, 5	(a) $2, 3, 5$ (b) $2, 3, 4$
	(d) 1, 4, 6	(b) 2, 5, 7 (c) 3, 4, 5
19.	Hina Yellow, Jhanvi Red and Leena	(d) $1, 4, 6$
	Gray each have a gray handbag, a	े ने मीठा तोभ राव
t.	yellow handbag and a red handbag,	19. ਹੀਨਾ ਯੋਲ, ਜਾਹਨਵਾ ਰੱਡ ਅਤੇ ਲੀਨਾ ਯੂਨਾ ਵੱਧ
•	but none of them has a handbag colour	ਇਕ ਕੋਲ ਗ੍ਰੇਅ ਹੋਡਬਗ, ਯੋਲ ਹੋਡਬਗ ਅਤੇ ਦੋ
	that matches their name. They met	ਹੈਂਡਬੈਗ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸ ਕਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾ ਨਾਲ
	the red handbag commented. "How	ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈਂਡਬੇਗ ਦਾ ਰਹੇ ਨਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
	odd!" to which Leena Gray replied:	ਇਕ ਦਿਨ ਅਚਾਨਕ ਮਿਲਦਾਆਂ ਹਨ 1 ਪੰਡ
	"Most odd indeed!" Which option about	ਹੈਂਡਬੈਗ ਵਾਲੀ ਮਹਿਲਾ ਟਿਪਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,
	the lady name and colour of the	"ਕਿੰਨਾ ਬੇ-ਮੇਲ।" ਜਿਸ ਤੇ ਲੀਨਾ ਗ੍ਰਅ ਉਤਰ
	handbag is correct ?	ਦਿੰਦੀ ਹੈ "ਬੇ ਹੱਦ-ਮੇਲ ਯਕੀਨਨ ।" ਮਹਿਲਾਂ ਦ
	(a) Leena Gray – red colour handbag,	, ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੈਂਡਬੈਗ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਵਿਕਲਪ
	Hina Yellow – gray colour	ਿ ਠੀਕ ਹੈ ?
	handbag	(a) ਲੀਨਾ ਗੇਅ – ਰੈਡੱ ਰੰਗਾ ਹੈਂਡਬੈਗ, ਹੀਨਾ
	(b) Leena Gray – red colour handbag	" ਸਿਲ – ਗੇਅ ਰੰਗਾ ਹੈਂਡਬੈਗ
	Jhanvi Red – gray colour	r ਹੈ ਤੀ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਤੇ ਹੈ ਹੈ ਤੇ ਹੈ ਤ
	handbag	(b) (b) (b) (c) (c) (c) (c) (c) (c) (c) (c) (c) (c
	(c) Hina Yellow - red colou	
	handbag, Jhanvi Red-yellov	(c) ਹੀਨਾ ਯੋਲ – ਰਡ ਰਗਾ ਹ ਡਬਗੇ, ਜਾਹਨਵਾ
	colour handbag	ਰੈਂਡੱ – ਯੋਲ ਰੰਗਾ ਹੋਡਬੰਗ
	(d) Leena Gray – yellow colou	ਧ (d) ਲੀਨਾ ਗ੍ਰੇਅ – ਯੈਲੋ ਰੰਗਾ ਹੈਂਡਬੈਗ, ਹੀਨਾ
	handbag. Hina Yellow - re	d ਸ਼ੈਲੋ – ਰੈਡੱ ਰੰਗਾ ਹੈਂਡਬੈਗ
	colour handbag	
		- 0)

(D-9)

Paper II

0-4

- **20.** Read the following information carefully and then answer the question given below.
 - 1. $A\Delta B$ means A is mother of B.
 - 2. A@B means A is sister of B.
 - 3. A*B means A is father of B.
 - 4. A#B means A is brother of B.

Which of the following means R is uncle of T?

- (a) $R*P#S\Delta Q@T$
- (b) S*P#R*U#T
- (c) P*R#Q@S*T
- (d) P*R@Q@S*T
- 21. Warangal Warriors, Thapar Thunders, Rohtak Rockers and Vellore Vikings are four Kabbadi Teams who compete against each other so that there are six matches in order to decide the champion.

1. "Vellore Vikings" is beaten by "Warangal Warriors".

- 2. "Thapar Thunders" beat "Vellore Vikings".
- 3. "Warangal Warriors" and "Rohtak Rockers" beat "Thapar Thunders".
- 4. "Rohtak Rockers" beats "Warangal Warriors" and "Vellore Vikings".

Who emerges as the champion ?

- (a) Warangal Warriors
- (b) Thapar Thunders
- (c) Rohtak Rockers
- (d) Vellore Vikings

Paper II

- 20. ਨਿਮਨ ਸੂਚਨਾਂ ਧਿਆਣ ਲਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਫਿਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਰ ਦਿਓ ।
 - 1. _ A∆B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ A, B ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ।
 - 2. A@B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ A, B ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ ।
 - 3. A*B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ A, B ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ।
 - 4. A#B ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ A, B ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ।

ਨਿਮਨ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਅਰਥ R, T ਦਾ ਅੰਕਲ ਹੈ, ਬਣਦਾ ਹੈ ?

- (a) $R*P#S\Delta Q@T$
- (b) S*P#R*U#T
- (c) P*R#Q@S*T
- (d) P*R@Q@S*T
- 21. ਵਾਰੰਗਲ ਵਾਰਇਅਰਜ਼, ਥਾਪਰ ਥੰਡਰਜ਼, ਰੋਹਤਕ ਰੌਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਵੇਲੋਰ ਵਾਇਕਿੰਗਜ਼ ਚਾਰ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮਾਂ ਹਨ ਜੋ ਛੇ ਮੈਚ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਹਨ ।
 - "ਵੇਲੋਰ ਵਾਇਕਿੰਗਜ਼" ਨੂੰ "ਵਾਰੰਗਲ ਵਾਰਇਅਰਜ਼" ਨੇ ਹਰਾਇਆ ।
 - 2. "ਥਾਪਰ ਥੰਡਰਜ਼" ਨੇ "ਵੇਲੋਰ ਵਾਇਕਿੰਗਜ਼" ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ।
 - 3. ''ਵਾਰੰਗਲ ਵਾਰਇਅਰਜ਼'' ਅਤੇ ''ਰੋਹਤਕ ਰੌਕਰਜ਼'' ਨੇ ''ਥਾਪਰ ਥੰਡਰਜ਼'' ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।
 - 4. ''ਰੋਹਤਕ ਰੌਕਰਜ਼'' ਨੇ ''ਵਾਰੰਗਲ ਵਾਰਇਅਰਜ਼'' ਅਤੇ ''ਵੇਲੋਰ ਵਾਇਕਿੰਗਜ਼'' ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ।

ਕੋਣ ਜੇਤੂ ਬਣ ਕੇ ਉਭੱਰਿਆ ?

- (a) ਵਾਰੰਗਲ ਵਾਰਇਅਰਜ਼
- (b) ਥਾਪਰ ਬੰਡਰਜ਼
- (c) ਰੋਹਤਕ ਰੌਕਰਜ਼
- (d) ਵੇਲੋਰ ਵਾਇਕਿੰਗਜ਼

(D-10)

at 2:00 P.M. and end at 4:52 P.M.	2:00 ਵਜੇ ਦੁਪਿਹਰ ਬਾਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ
There are four afternoon class periods	4:52 ਤੇ ਦੁਪਿਹਰ ਬਾਦ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ।
with 4 minutes between periods. The	ਬਾਦ ਦੁਪਿਹਰ ਚਾਰ ਪੀਰੀਅਡ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ
number of minutes in each class	ਪੀਰੀਅਡ ਵਿਚ ਚਾਰ ਮਿੰਟਾਂ ਦਾ ਵਕਫ਼ਾ ਹੈ । ਹਰ
period is	ਕਲਾਸ ਪੀਰੀਅਡ ਕਿੰਨੇ ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੈ ।
(a) 39	(a) 39
(b) 40	(b) 40
(c) 36	(c) 36
(d) 45	(d) 45
 23. At a party there are 3 large pizzas of equal size. Each pizza has been cut into 9 equal pieces. ⁸/₉ of the first pizza has been eaten; ²/₃ of the second pizza has been eaten; ⁷/₉ of the third pizza has been eaten. What fraction of the 3 pizzas is left? (a) ²/₉ (b) ²/₇ (c) ¹/₃ (d) ¹/₆ 	23. ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਇਕੋ ਆਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਪੀਜ਼ੇ ਹਨ। ਹਰ ਪੀਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨੌਂ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਪਹਿਲੇ ਪੀਜ਼ੇ ਦਾ $\frac{8}{9}$ ਹਿੱਸਾ ਖਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਦੂਸਰੇ ਪੀਜ਼ੇ ਦਾ $\frac{2}{3}$ ਹਿੱਸਾ ਖਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਤੀਸਰੇ ਪੀਜ਼ੇ ਦਾ $\frac{7}{9}$ ਹਿੱਸਾ ਖਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ : ਤੀਸਰੇ ਪੀਜ਼ੇ ਦਾ $\frac{7}{9}$ ਹਿੱਸਾ ਖਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ : ਤਿੰਨੋ ਪੀਜਿਆਂ ਦਾ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਾ ਬਰਦਾ ਹੈ ? (a) $\frac{2}{9}$ ਪ੍ (b) $\frac{2}{7}$ (c) $\frac{1}{3}$ (d) $\frac{1}{6}$

Paper II

3

(D-11)

0 2

- 24. The three volumes of Encyclopedia of Animal Kingdom sit in order on a shelf with no space between the volumes, all upright, so that their spines are visible, left to right : I, II and III. Each is 30 mm thick, comprising 24 mm of total pages and 3 mm for each cover. A bookworm bores from page 1, volume I, to the last page of volume III. How far does it travel?
 - 90 mm (a)
 - (b) 36 mm
 - (c) 72 mm
 - (d) 84 mm
- 25.According to a survey at a company, 20 percent of the employees owned cell phones in 1994, and 60 percent of the employees owned cell phones in 1998. From 1994 to 1998, what was the percent increase in the fraction of employees who owned cell phones ?
 - (a) 3%
 - (b) 20%
 - (c) 30%
 - (d) 200%
- 26. From 2018 to 2019, Mohan's annual salary increased by 10 percent and Arun's annual salary decreased by 5 percent. If their annual salaries were equal in 2019, then Arun's annual salary in 2018 was what percent greater than Mohan's annual salary in 2018?
 - 16.91(a)
 - 13.34(b)
 - 15.78(c)
 - 10.98(d)

Paper II

ਇਨਸਾਇਕਲੋਪੀਡੀਆ **ਆਫ ਐਨੀਮਲ ਕਿੰਗਡਮ** ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਸੈਂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਲਫ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਥਾਂ 24. ਨਹੀਂ ਸੀ । ਸਾਰੀਆਂ ਉਪਰ ਵੱਲ (upright) ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੱਲਾ ਹਿੱਸਾ (spine) ਦਿਸੇ, ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਸੱਜੇ : I, II ਅਤੇ III. ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਮੋਟਾਈ 30 mm, ਜਿਸ ਵਿਚ 24 mm ਪੰਨੇ ਅਤੇ ਹਰ ਜ੍ਰਿਲਦ ਦਾ 3 mm ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ । ਇਕ ਕਿਤਾਬੀ ਕੀੜਾ ਪਹਿਲੀ ਸੈਂਚੀ ਦੇ ਪੰਨਾ 1 ਤੋਂ ਤੀਸਰੀ ਸੈਂਚੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੰਨੇ ਤੱਕ ਛੇਦ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਉਸ ਨੇ

ਕਿੰਨੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ?

- (a) 90 mm
- (b) 36 mm
- (c) 72 mm
- (d) 84 mm
- ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1994 ਵਿਚ 25.20% ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੈਲੱਫੋਨ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ 1998 ਵਿਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 60% ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੈਲੱ ਫੋਨ ਰੱਖਦੇ ਸਨ । 1994 ਤੋਂ 1998 ਤੱਕ ਸੈਲੱਫੋਨ ਫਰੈਕਸਨ ਦੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ राया ਕਿੰਨੇ ਵਿਚ (fraction) ਹੋਇਆ ?
 - (a) 3%
 - (b) 20%
 - 30% (c)
 - (d) 200%
 - 2018 ਤੋਂ 2019 ਤੱਕ. ਮੋਹਨ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ 26. ਤਨਖਾਹ ਵਿਚ 10% ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਰੁਣ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਤਨਖਾਹ 5% ਘਟੀ । ਜੇਕਰ 2019 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਬਰਾਬਰ ਸਨ ਤਾਂ 2018 ਵਿਚ ਅਰੁਣ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਮੋਹਨ ਦੀ 2018 ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲੋ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਸੀ ?
 - (a) 16.91
 - (b) 13.34
 - 15.78(c)
 - (d) 10.98

marks for the examination. the examination. Find the maximum than the minimum required to pass scores 45% marks gets 30 marks more 45 marks and another candidate who A candidate scores 20% and fails by

- (a) 100
- 6 200
- <u></u> 400
- a 300

information given below and diagram of an Directions (Q. No. 28 - 29) : Based on the the year 2015 : Airline's trips to 6 cities from New Delhi in

-1

1 ...

ō

Paper II

i -1 ω)

ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਮਹੀਨੇ

۲

>

ø

0 z

σ

27.

Information :

- 1. Due to some reason planes only made these trips before or after the January–March period.
- 2. The month of May offers the best weather conditions.
- 3. The easterly winds run at 2 km/hour east to west all year.
- Planes on trips to Ranchi and Kolkata must push against the easterly winds.
- 5. Planes on trips to Panaji, Pune and Kavaratti are carried along by the easterly winds.
- 6. Planes on trips to Munnar cross the current and so experience no counter or favourable effect.

28. How far is it from Ranchi to Munnar?

- (a) 3000 km
- (b) 2000 km
- (c) 800 km
- (d) Cannot be determined
- 29. Taking account of the distances and the winds, if a plane were to fly from New Delhi to Kolkata (to and fro) and another one from New Delhi to Pune (to and fro) at a constant speed, which trip would you expect to be completed quicker ? (No stoppage)
 - (a) New Delhi-Kolkata (to and fro)
 - (b) Both trips would take the same amount of time
 - (c) New Delhi-Pune (to and fro)
 - (d) Cannot be determined

ਸੂਚਨਾਂ : 1. ਰ

6.

- ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਹਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਵਰੀ-ਮਾਰਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਦ ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ।
- 2. ਮਈ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਉਤੱਮ ਮੌਸਮੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਪੂਰਬੀ ਹਵਾਵਾਂ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ,
 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਤੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ।
- 4. ਰਾਂਚੀ ਤੋਂ ਕੋਲਕਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਜਹਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
- ਪਣਜੀ, ਪੁਨੇ ਅਤੇ ਕਾਵਾਰੱਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਜਹਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਹਵਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਰੁਖ ਲਿਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
 - ਮੁਨਾਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜਹਾਜ ਇਸ ਪੂਰਬੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਲੰਘ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ ਕਿਸ਼ੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਜਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ।
 - 28. ਰਾਂਚੀ ਤੋਂ ਮੁਨਾਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਕਿੰਨੀ ਤੇ ਹੈ ?
 - (a) 3000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
 - (b) 2000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
 - (c) 800 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
 - (d) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
 - 29. ਹਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜੇਕਰ ਇਕੋਂ ਜਿੰਨੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਇਕ ਜਹਾਜ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕੋਲਕੱਤਾ ਨੂੰ ਉਡਾਨ ਭਰੇ (ਆਉਣ-ਜਾਣ) ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਜਹਾਜ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੂਨੇ (ਆਉਣ-ਜਾਣ) ਉਡਾਨ ਭਰੇ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਯਾਤਰਾ ਤੁਸੀ ਜਲਦੀ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋ ? (ਬਿਨਾਂ ਰੁਕੇ)
 - (a) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-ਕੋਲਕਤਾ (ਆਉਣ-ਜਾਣ)
 - (b) ਦੋਵੇਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਇਕੋ ਸਮਾਂ ਲੈਣਗੀਆਂ
 - (c) तदीं सिंसी-ਪੂਨੇ (ਆਉਣ-ਜਾਣ)
 - (d) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

Directions (Q. No. 30 defined as being the mass divided by the square metres). The data about a given in the table below.

Person	Height
Α	1.45
В	1.50
С	1.55
D	1.70
Е	1.8

Based on this data a below :

30.	Which of the
	greatest BMI ?
	(a) A
	(p) B
	(c) C
	(d) D
31	. If an adolesc

- If an adolesce 10% and his much will his
 - (a) Plus 11%
 - (b) Plus 109
 - (c) Minus 9
 - (d) Minus

Directions (Q. No. 30 – 31) : BMI is defined as being the mass of a person (in kg) divided by the square of the height (in metres). The data about 5 persons has been given in the table below.

Person	Height (m)	Weight (kg)
Α	1.45	45
В	1.50	50
C	1.55	55
D	1.70	60
E	1.80	70

Based on this data answer the questions below:

- **30.** Which of the following has the greatest BMI ?
 - (a) A

ਰਾ

ਦ

7

- (b) B
- (c) C
- (d) D
- **31.** If an adolescent's height increases by 10% and his mass by 10%, by how much will his BMI change ?
 - (a) Plus 11%
 - (b) Plus 10%
 - (c) Minus 9%
 - (d) Minus 10%

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 30 – 31) : ਬੀ.ਐਮੱ.ਆਈ. ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਜਨ (ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਿਚ) ਅਤੇ ਕੱਦ/ਉਚਾਈ (ਮੀਟਰ) ਦੇ ਸੁਕੇਅਰ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਨਿਮਨ ਟੇਬਲ ਵਿਚ 5 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ।

ਵਿਅਕਤੀ	ਉਚਾਈ (ਮੀਟਰ)	ਵਜ਼ਨ (ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ)
Α	1.45	45
B	1.50	50
<u>с</u>	1.55	55
	1.70	60
	1.80	70
E	100	

ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਮਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਰ ਦਿਓ :

30. ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਬੀ ਐਮੱ ਆਈ (ВМІ) ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ?

- (a) A
- (b) B
- (c) C
- (d) D

31. ਜੇਕਰ ਇਕ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੱਦ ਅਤੇ ਭਾਰ ਦੋਵੇਂ 10% ਵੱਧਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬੀ.ਐਮੱ.ਆਈ. ਵਿਚ ਕੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆਵੇਗਾ ?

- (a) ਪਲੱਸ 11%
- (b) ਪਲੱਸ 10%
- (c) ਮਾਈਨਸ 9%
- (d) ਮਾਈਨਸ 10%

Directions (Q. No. 32 – 33) : Answer the following questions based on the information and An automobile company has advertised for the appointment of trainee engineers in different disciplines. First the applications received are thoroughly scrutinized and good ones are called to the main centre of the company for two written tests and a viva. The

The first written test E_1 checks the general scientific background and the second written

test \mathbf{E}_2 checks the basics of the discipline. Earlier all the candidates were required to appear in both E_1 and E_2 but only those who clear both were allowed to appear in the viva

To minimize the cost, the company has decided to change the procedure. Now they want to

In the first stage they may offer the candidate to sit in either written test (E_1 or E_2) and if s/he passes in that he/she will go for next stage in which company may take his/her other written test or viva. If he passes in this second stage, he will go for the remaining exam in

A candidate has to pass both the exams and viva for final selection. A candidate is rejected if s/he fails at any stage. The expenses are \neq 500 per candidate for conducting each of E_1 , E_2 or Viva (V). The following historical data for 100 candidates is available from previous

Cleared E₁ Cleared E2 but failed in E₂ After First Stage but failed in E1 Out of 60 Candidates Cleared 30 20 (Who Cleared E_2 Test) both 40 Cleared E1 **Cleared** Viva but failed in Viva but failed in E_1 Cleared After both 10 First 15Stage 30 Out of 70 Candidates (Who Cleared E₁ Test) Cleared E₂ **Cleared** Viva but failed in Viva but failed in E₂ Cleared 20 10 both 30

Out of 100 Candidates Appearing in First State

is based on the information and

ment of trainee engineers in roughly scrutinized and good written tests and a viva. The

ound and the second written andidates were required to llowed to appear in the viva

rocedure. Now they want to

itten test (E_1 or E_2) and if ny may take his/her other for the remaining exam in

n. A candidate is rejected or conducting each of E_1 , available from previous

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 32 – 33) : ਨੀਚੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ :

ਇਕ ਆਟੋਮੋਬਾਇਲ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਨੁਸ਼ਾਸਣਾਂ, ਵਿਚ ਸਿਖਲਾਈ ਅਧੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਗਿਆਪਣ ਦਿੱਤਾ । ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਦੋ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਰ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਹੈ ।

ਪਹਿਲੀ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ${
m E_1}$ ਸਾਮਾਨਯ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਚੈਕੱ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ $\mathbf{E_2}$ ਅਨੁਸ਼ਾਸਣ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੈਕੱ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ $\mathbf{E_1}$ ਅਤੇ $\mathbf{E_2}$ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਅਪੀਅਰ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫਾਈਨਲ ਸਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਅਪੀਅਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ।

ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ । ਹੁਣ ਇਸ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਜ ਵਿਚ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ${
m E}_1$ ਜਾਂ ${
m E}_2$ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰੀ ਸਟੇਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਉਸ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੂਸਰੀ ਸਟੇਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਤੀਸਰੀ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚ ਜਾਏਗਾ ।

ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ । ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਫ਼ੇਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । E_1, E_2 ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 500 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੈ । ਨਿਮਨ ਪੂਰਵਲੀਆਂ ਸਲੈਕਸ਼ਨ ਦਾ 100 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅੰਕੜਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ।

ਪਹਿਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਅਪੀਅਰ ਹੋ ਰਹੇ 100 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 32 – 33) : ਨੀਚੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ :

ਇਕ ਆਟੋਮੋਬਾਇਲ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਨੁਸ਼ਾਸਣਾਂ, ਵਿਚ ਸਿਖਲਾਈ ਅਧੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਗਿਆਪਣ ਦਿੱਤਾ । ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਦੋ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਹਰ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਹੈ ।

ਪਹਿਲੀ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ E₁ ਸਾਮਾਨਯ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਚੈਕੱ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ \mathbf{E}_2 ਅਨੁਸ਼ਾਸਣ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੈਕੱ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ \mathbf{E}_1 ਅਤੇ \mathbf{E}_2 ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਅਪੀਅਰ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫਾਈਨਲ ਸਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਅਪੀਅਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ।

ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ । ਹੁਣ ਇਸ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਜ ਵਿਚ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ E₁ ਜਾਂ E₂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰੀ ਸਟੇਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਉਸ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੂਸਰੀ ਸਟੇਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਤੀਸਰੀ ਸਟੇਜ ਵਿੱਚ ਜਾਏਗਾ ।

ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ । ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਫ਼ੇਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । E₁, E₂ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 500 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੈ । ਨਿੰਮਨ ਪੂਰਵਲੀਆਂ ਸਲੈਕਸ਼ਨ ਦਾ

ਪਹਿਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਅਪੀਅਰ ਹੋ ਰਹੇ 100 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ

(D - 17)

32.

What is the ratio of the "percentage of candidates clearing E_2 exam in second stage after clearing E_1 exam in first stage" to "percentage of candidates clearing E_1 exam in second stage after clearing E_2 exam in first stage"?

(a) $\frac{4}{7} : \frac{2}{3}$ (b) $\frac{3}{7} : \frac{2}{7}$ (c) $\frac{4}{7} : \frac{3}{7}$ (d) $\frac{3}{7} : \frac{1}{5}$ ''ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਜ਼ ਤੇ E_1 ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦੂਸਰੀ ਸਟੇਜ਼ ਤੇ E_2 ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ'' ਅਤੇ ''ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਜ਼ ਤੇ E_2 ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦੂਸਰੀ ਸਟੇਜ਼ ਤੇ E_1 ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ'' ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ' ਦੀ ਰੇਸ਼ੋ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?

(a) $\frac{4}{7}:\frac{2}{3}$ (b) $\frac{3}{7}:\frac{2}{7}$ (c) $\frac{4}{7}:\frac{3}{7}$ (d) $\frac{3}{7}:\frac{1}{5}$

32.

- 33. What is the percentage of candidates who are failing in second stage viva exam after clearing E_2 exam in first stage?
 - (a) 66.7%
 - (b) 75%
 - (c) 25%
 - (d) 33·3%

33. ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਸਟੇਜ਼ ਵਿਚ E₂ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦੂਸਰੀ ਸਟੇਜ਼ ਵਿਚ ਮੌਖਿਕ ਪਰੀਖਿਆ (viva) ਵਿਚੋਂ ਫ਼ੇਲ ਹੋਏ ?

- (a) 66.7%
- (b) 75%
- (c) 25%
- (d) 33.3%

(D-18)

Directions (Q. No. 34 – 35) : These questions are based on the information and diagram given below :

A survey was conducted on a sample of 500 cinema artists with reference to their proficiency in the skill of acting, singing and dancing. The results of the survey are depicted in the given Venn diagram.

- 34. What is the ratio of the number of cinema artists who are not proficient in any of these three skills (X_0) to those who are proficient in all three (X_3) ?
 - (a) 5:7
 - (b) 6:7
 - (c) 3:5
 - (d) 1:9
- **35.** If all other data remains same, how many cinema artists who are not proficient in any of these three skills should become proficient in all three, so that the above said ratio between number of cine-artists who are not proficient in any of these three skills (X_0) to those who are proficient in all three (X_3) should now become $X_0: X_3 = 1: 4$?
 - (a) 12
 - (a) 12
 - (b) 21
 - (c) 15
 - (d) 10

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 34 – 35) : ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੀਚੇ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ :

500 ਸਿਨੇਮਾ-ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਨਰ, ਗਾਇਣ ਅਤੇ ਨ੍ਰਿਤ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੈਨੱ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

- 34. ਸਿਨੇਮਾ ਕਲਾਕਾਰ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਨਰ ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹਨ (𝑥₀) ਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਕਲਾਕਾਰ ਜੋ ਇੰਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚ ਹੁਨਰਮੰਦ ਹਨ (𝑥₃) ਦੀ ਰੇਸ਼ੋ (ratio) ਕੀ ਹੈ ?
 - (a) 5:7
 - (b) 6:7
 - (c) 3:5
 - (d) 1:9

35. ਜੇਕਰ ਬਾਕੀ ਅੰਕੜਾ ਇਹੋ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਸਿਨੇਮਾ ਕਲਾਕਾਰ ਜੋ ਤਿੰਨੇ ਹੁਨਰਾਂ ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹੁਣ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਰ ਅੰਕਿਤ ਸਿਨੇਮਾ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਨਰ ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹਨ (X_0) ਤੇ ਜੋ ਤਿੰਨੋਂ ਹੁਨਰਾਂ (X_3) ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਲ ਹਨ ਦੀ ਰੇਸ਼ੋ ਹੁਣ $X_0:X_3 = 1:4$ ਬਣ ਜਾਵੇ ।

- (a) 12
- (b) 21
- (c) 15
- (d) 10

(D - 19)

Directions (Q. No. 36 – 37) : Based on the information given below in diagram for Flight booking price scheme :

* These additional costs apply to each passenger per flight

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 36 – 37) : ਹਵਾਈ ਬੁਕਿੰਗ ਕੀਮਤ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਨੀਚੇ ਦਰਸਾਈ ਸੂਚਨਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ :

*ਇਹ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤਾਂ ਹਰ ਮੁਸਾਫਿਰ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਫਲਾਈਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ

(D - 20)

36,	 How much more is the cost of a morning flight compared with an afternoon flight for a family of four to destination B with travel insurance and total three items of hold luggage? (a) ₹ 9,600 (b) ₹ 22,800 (c) ₹ 4,400 (d) ₹ 17,600 	 36. ਚਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ, ਮੰਜਿਲ B ਤੇ ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਸਾਜੋ ਸਮਾਨ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਆਇਟਮਾਂ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੇਰ ਦੀ ਫਲਾਈਟ ਬਾਦ ਦੁਪਿਹਰ ਦੀ ਫਲਾਈਟ ਨਾਲੋ ਕਿੰਨੀ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੀ ਹੈ ? (a) ₹ 9,600 (b) ₹ 22,800 (c) ₹ 4,400 (d) ₹ 17,600
37.	 A party of three book to fly on the afternoon flight to destination C and opt for total two items of hold luggage and the environment offset. How much is the cost of their trip? (a) ₹ 26,650 (b) ₹ 25,600 (c) ₹ 26,300 (d) ₹ 27,600 	 37. ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੇ C ਮੰਜ਼ਿਲ ਲਈ ਬਾਦ ਦੁਪਿਹਰ ਦੀ ਫਲਾਈਟ ਨੂੰ ਬੁੱਕ (book) ਕੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਜੋ ਸਮਾਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਆਇਟਮਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਆਫ ਸੈਟੱ ਨੂੰ ਆਪਟ ਕੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ? (a) ₹ 26,650 (b) ₹ 25,600 (c) ₹ 26,300 (d) ₹ 97,000
38.	 Set M has 42 students and set N has 60 students. At least 12 of the students in set M are not in set N. Which of the following cannot be the possible number of students in set N that are not in set M? (a) 32 (b) 45 (c) 28 (d) 42 	 38. M ਸੈਟੱ ਵਿਚ 42 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸੈਟੱ N ਵਿਚ 60 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ । ਘੱਟੋ ਘੱਟ M ਸੈਟੱ ਦੇ 12 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੈਟੱ N ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ । ਨਿਮਨ ਵਿਚੋਂ ਸੈਟੱ N ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿੰਨੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜੋ ਕਿ ਸੈਟੱ M ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ? (a) 32 (b) 45 (c) 28 (d) 42
Paper	II (D-:	21)

SEA

When the following shape is folded to 39. form a cube, which is the only one of the options from A to D that can be produced?

Options from A to D

- (a) Α
- B (b)
- (c) C
- (d) D

A container of milk was $\frac{3}{4}$ full. When **40**. 5 bottles of milk were taken out and 3 bottles of milk were poured into it, it was $\frac{z}{3}$ full. How many bottles of milk can the container contain? (a) 12

- $\mathbf{24}$ (b)
- 20 (c)
- (d) 15
- The cost of mowing a square lawn at 41. the rate of INR 700 per hectare is INR 4,375. The cost of putting a fence around the lawn at the rate of INR 45.45 per meter would be (in INR)
 - (a) 10,000
 - (b) 43,750
 - 45,450 (c)
 - 25,000 (d)

ਜਦੋਂ ਨਿਮਨ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਊਬ ਵਿਚ ਮੋੜ ਕੇ 39. ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ A ਤੋਂ D ਤੱਕ ਕੇਵਲ ਕਿਹੜੀ ਆਪਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

A ਤੋਂ D ਆਪਸੁਨਾਂ

- С (c)
- (d) D

40. ਦੁੱਧ ਦਾ ਢੋਲ $\frac{3}{4}$ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਜਦੋਂ 5 ਬੋਤਲਾਂ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਕੱਢ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਬੋਤਲਾਂ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਇਹ ਢੋਲ $rac{2}{3}$ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਦੁੱਧ ਦੇ ਢੋਲ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਦੱਧ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਪੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ?

- (a) 12
- (b) $\mathbf{24}$
- (c) 20
- (d) 15

ਇਕ ਸੁਕੇਅਰ ਬਗੀਚੇ ਦੀ ਕਟਵਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ 41. INR 700 ਪਤੀ ਹੈਕਟਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ INR 4,375 ਹੈ । ਬਗੀਚੇ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਵਾੜ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ INR 45·45 ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ (INR ਵਿਚ)

- (a) 10,000
- (b) 43,750
- (c) 45,450
- (d) 25,000

- 42.
- If > = ÷, < =

which of the correct ?

- 24 × 4 > (a)
- 24 < 4 > (b)
- 24 # 4 < (c)
 - $24 > 4 \times$ (d)

Directions: (Q. 1 following inform questions using thi

There are five boy in the first line fac are five girls, A, E second line parall facing to the nort sitting in such a w

- A is sitting
- q who is ju opposite to]
- B and r a each other.
- t is opposi right of A.
- Which pair 43. each other ?
 - (a) CD and
 - (b) AC and
 - CD and (c)
 - DB and (**d**)
- 44. Who is sittin
 - (a) B
 - (p) D
 - (c) Α
 - (d) E
- Which of 45. diagonally o
 - (a) Ct
 - (b) Eq
 - (c) Ap
 - (d) Dp

Paper II

- **42.** If $> = \div$, < = +, $\times = =$ and # = -, then which of the following equations is correct?
 - (a) $24 \times 4 > 20 < 2 \# 16$
 - (b) $24 < 4 > 20 \# 2 \times 16$ (c) $24 \# 4 < 20 \times 2 \times 16$
 - (c) $24 \# 4 < 20 \times 2 > 16$
 - (d) $24 > 4 \times 20 < 2 \# 16$

Directions: (Q. No. 43 – 46) : Read the following information and answer the questions using this information.

There are five boys, p, q, r, s, and t, sitting in the first line facing south. However, there are five girls, A, B, C, D, and E, sitting in a second line parallel to the first line and are facing to the north. The boys and girls are sitting in such a way that

- A is sitting at one end of the line.
- q who is just next to the left of s, is opposite to E.
- B and r are diagonally opposite to each other.
- t is opposite to C who is just next right of A.
- **43.** Which pairs are sitting opposite to each other ?
 - (a) CD and rt
 - (b) AC and sp
 - (c) CD and ts
 - (d) DB and sp
- 44. Who is sitting third to the right of C?
 - (a) B
 - (b) D
 - (c) A
 - (d) E

45. Which of the following pairs is diagonally opposite to each other ?

- (a) Ct
- (b) Eq
- (c) Ap
- (d) Dp

42. ਜੇਕਰ > = ÷, < = +, × = = ਅਤੇ # = –, ਤਾਂ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇਕਵੇਸ਼ਨ (equation) ਠੀਕ ਹੈ ?

- (a) $24 \times 4 > 20 < 2 \# 16$
- (b) $24 < 4 > 20 \# 2 \times 16$
- (c) $24 \# 4 < 20 \times 2 > 16$
- (d) $24 > 4 \times 20 < 2 \# 16$

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 43 – 46) : ਨਿਮਨ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਵਰਤਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦਿੳ ।

ਪੰਜ ਲੜਕੇ, p, q, r, s ਅਤੇ t ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਦੱਖਣ ਸਨਮੁੱਖ ਬੈਠੇ ਹਨ । ਲੇਕਿਨ, ਪੰਜ ਲੜਕੀਆਂ ਹਨ, A, B, C, D ਅਤੇ E ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨੰਤਰ ਦੂਸਰੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਉਤੱਰ ਸਨਮੁੱਖ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ । ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠੇ ਹਨ ਕਿ

- A ਕਤਾਰ ਦੇ ਇਕ ਅੰਤ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਹੈ ।
- q, s ਦੇ ਇਕਦਮ ਖੱਬੇ, E ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਹੈ ।
- B ਅਤੇ r ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਡਾਇਗਨਲੀ ਵਿਪਰੀਤ ਹਨ।
- t, C ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ A ਦੇ ਇਕਦਮ ਸ਼ੱਜੇ ਹੈ ।

- (a) CD ਅਤੇ rt
- (b) AC ਅਤੇ sp
- (c) CD ਅਤੇ ts
- (d) DB ਅਤੇ sp
- 44. C ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੀਸਰਾ ਕੌਣ ਬੈਠਾ ਹੈ ?
 - (a) B
 - (b) D
 - (c) A
 - (d) E
- 45. ਨਿਮਨ ਜੁੱਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਡਾਇਗਨਲੀ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਹਨ ?
 - (a) Ct
 - (b) Eq
 - (c) Ap
 - (d) Dp

(D – 23)

46.

If C and D, p and t and q and E interchance $\frac{1}{2}$ and t and q and E interchange their positions, then who right will be the second person to the right of the person who is opposite to the person second to the right of D?

- (c) E
- (d) C

Directions (Q. No. 47 - 48) : Read the following passage and solve the questions Amit, Bharat, Chandan, Dinesh, Eeshwar

and Ferguson are cousins. None of them are of the same age, but all of them have birthdays on the same date. The youngest of them is 17 years old and Eeshwar, who is the eldest, is 22 years old. Ferguson is somewhere between Bharat and Dinesh in age. Amit is elder to Bharat and Chandan is older than Dinesh.

- 47.
 - Which of the following is not possible ?
 - (a) Dinesh is 20 years old
 - (b) Ferguson is 18 years old
 - (c) Ferguson is 19 years old
 - (d) Ferguson is 20 years old
- If Bharat is 17 years old, then which of 48. the following could be the ages of Dinesh and Chandan respectively?
 - (a) 18 and 19
 - (b) 19 and 21
 - (c) 18 and 20
 - (d) 18 and 21

46. ਜੇਕਰ C ਅਤੇ D, p ਅਤੇ t, q ਅਤੇ E ਆਪਣੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੌਣ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ D ਦੇ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਿਅਕਤੀ

ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਬੈਠਾ ਹੈ ?

- (a) r
- (b) p
- (c) E
- (d) C

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 47 – 48) : ਨਿਮਨ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ ।

ਅਮਿਤ, ਭਾਰਤ, ਚੰਦਨ, ਦਿਨੇਸ਼, ਏਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਫਰਗੁਸ਼ਨ ਕਜ਼ਿਨ (cousins) ਹਨ । ਇੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕ ਉਮਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰਤੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਇਕੋ ਮਿਤੀ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ 17 ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਏਸ਼ਵਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਡਾ, 22 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ । ਫਰਗੁਸ਼ਨ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ । ਅਮਿਤ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਦਨ ਦਿਨੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ।

- 47. ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 - (a) ਦਿਨੇਸ਼ 20 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ
 - (b) ਫ਼ਰਗੁਸ਼ਨ 18 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ
 - (c) ਫ਼ਰਗੁਸ਼ਨ 19 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ
 - (d) ਫ਼ਰਗੁਸ਼ਨ 20 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ
- ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ 17 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਮਨ ਵਿਚੋਂ **48.** ਦਿਨੇਸ਼ ਅਤੇ ਚੰਦਨ ਦੀ ਉਮਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਿਹੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?
 - (a) 18 ਅਤੇ 19
 - (b) 19 ਅਤੇ 21
 - (c) 18 ਅਤੇ 20
 - (d) 18 ਅਤੇ 21

Directions (Q. No. 49) : Read the following statements and solve the question based on these.

- A. Many ones are threes.
- B. All twos are fours.
- C. A few ones are twos.
- D. All fours are threes.
- E. All twos are threes.
- **49.** In the four options given below, three statements are put together in a specific order. Choose the option which indicates a valid argument, that is when the third statement is a conclusion drawn from the preceding two statements.
 - (a) DEB
 - (b) ACE
 - (c) CEA
 - (d) EAC
- **50.** Which of the following statements follows logically from the statement "India will talk, only if the terrorists are handed over"?
 - (a) The terrorists are handed over, hence India will talk.
 - (b) India will not talk implies that the terrorists have not been handed over.
 - (c) India will talk though the terrorists are not handed over.
 - (d) India will talk implies the terrorists are handed over.

ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 49) ਲਈ : ਨਿਮਨ ਕਥਨ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇੰਨਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ ।

- A. ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਨਜ਼ ਥਰੀਜ਼ ਹਨ ।
- B. ਸਾਰੇ ਟੂਜ਼ ਫੋਰਜ਼ ਹਨ ।
- C. ਕੁਝ ਵਨਜ਼ ਟੂਜ਼ ਹਨ।
- D. ਸਾਰੇ ਫੋਰਜ਼ ਥਰੀਜ਼ ਹਨ ।
- E. ਸਾਰੇ ਟੁਜ਼ ਥਰੀਜ਼ ਹਨ।
- 49. ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਚਾਰ ਆਪਸਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਥਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹਨ । ਉਹ ਆਪਸ਼ਨ ਚੁਣੋ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੀਸਰਾ ਕਥਨ ਪਹਿਲੇ ਦੋਵੇ ਕਥਨਾਂ ਦਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਲੀਲ ਹੋਵੇ ।
 - (a) DEB
 - (b) ACE
 - (c) CEA
 - (d) EAC
- 50. ਇੰਨਾਂ ਕਥਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਤਾਰਕਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ ਕਥਨ "ਭਾਰਤ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ, ਕੇਵਲ ਜੇਕਰ ਆਤੰਕਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ" ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ?
 - (a) ਆਤੰਕਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,
 ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ ।
 - (b) ਭਾਰਤ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਆਤੰਕਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।
 - (c) ਭਾਰਤ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਆਤੰਕਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ।
 - (d) ਭਾਰਤ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ
 ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ।

51.	At a current, six sweets are arranged in
	a circular order on a table p
	opposite Halwa. There is a Burfi is
	between Laddu and Jalaha sweet
	ismun is to the right. Gulab
	Personally is one of the of Halwa
	matting the of the sweets. Which
	sweet is two places away to the loe
	Galab Jamun ?

L. Oak air and

- (a) Laddu
- Rasagulla (b)
- Jalebi (0)
- (d) Halwa

52. A team of three is to be selected from six persons — Pavan, Sravan. Raghavan. Aman. Dhawan Bhavan, such that if one of Pavan and Sravan is selected then the other must not be selected. If one of Raghavan and Dhawan is not selected then the other must not be selected. If Aman is not selected then who must be

- (a) Bhavan
- (b) Pavan
- (c) Raghavan
- (d) None of the above

Directions (Q. No. 53 - 54) : These questions are based on the following

Pavan, Sravan, Charan, Tarun and Kiran

are the top five rankers in a class, not necessarily in the same order. Each of these five is of a different height. The tallest person is the fourth ranker while Kiran is the second ranker. Tarun is taller than at least two persons and is the third ranker. The shortest person is the first ranker but he is not Charan. Sravan is taller than only one person and Tarun is taller than Kiran.

(D-26)

Paper II

51. ਬੂਵੈ ਵਿੱਚ, ਛੇ ਮਿਠਾਈਆਂ ਟੇਬਲ ਉ ਗੋਲਾਈਦਾਰ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤੀਅ ਗਈਆਂ । ਬਰਫੀ ਹਲਵੇ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਹੈ । ਲੱਹ ਅਤੇ ਜਲੇਬੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਮਿਠਾਈ ਹੈ । 53. ਗੁਲਾਬ ਜ਼ਾਮਨ ਹਲਵੇ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ । ਰਸਗੁੱਲ ਵੀ ਮਿਠਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ । ਕਿਹੜੀ ਮਿਠਾਈ ਗੁਲਾਬ ਜ਼ਾਮਨ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਦੋ (a) ਲੱਡੂ (b) ਰਸਗੁੱਲਾ (c) नलेघी 54. (d) ਹਲਵਾ भहत, म्हत, नग्भहत, आभत, पहत, अडे 52. ਭਵਨ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਵਨ ਅਤੇ ਸ੍ਵਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ । ਰਾਘਵਨ ਅਤੇ ਧਵਨ ਵਿਚੋਂ ਜੇਕਰ ਇਕ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਜੇਕਰ ਅਮਨ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕੋਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਚੁਣਿਆ (a) ਭਵਨ **(b)** ਪਵਨ (c) ਰਾਘਵਨ (d) ਉਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ **ਹਦਾਇਤਾਂ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 53 – 54**) : ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ । ਪਵਨ, ਸ੍ਵਨ, ਚਰਨ, ਤਰੁਣ ਅਤੇ ਕਿਰਨ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਉਚੱਤਮ ਰੈਂਕ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ । ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਕੱਦ ਹੈ । ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਵਿਅਕਤੀ ਚੌਥੇ ਰੈਂਕ ਤੇ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਰਨ ਦੂਸਰੇ ਰੈਂਕ ਤੇ ਹੈ । ਤਰੁਣ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਰੈਂਕ ਹੈ । ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲੇ ਰੈਂਕ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਚਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਸ੍ਰਵਨ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਹੈ, ਤਰੁਣ ਕਿਰਨ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਹੈ ।

(b) Pavan Sravan (c) (d) Tarun How many persons a Pavan? (a) One Two (b) Three (c) (d) Four 55. There are five rooms hall, kitchen, study and dining room. Th each room. Wheneve is on, the study Whenever the dinin the kitchen light is the study room lig light has to be on. I the most, can be on (a) 5 (b) 4

Who is the fourth ranker

(a) Charan

Paper II

(c) 3

56.

(d) 2

In a joint family

C, D, E, F an

married couples.

the wife of B. A

of G. D is the f

father of E. F

son. How is B re

(a) Sister

(b) Uncle

(c) Cousin

(d) None of the

53. Who is the fourth ranker ?

- (a) Charan
- (b) Pavan
- (c) Sravan
- (d) Tarun
- **54.** How many persons are taller than Pavan?
 - (a) One
 - (b) Two
 - (c) Three
 - (d) Four
- 55. There are five rooms in my house a hall, kitchen, study room, bedroom and dining room. There is one light in each room. Whenever the kitchen light is on, the study room light is off. Whenever the dining room light is on, the kitchen light is also on. Whenever the study room light is on, the hall light has to be on. How many lights, at the most, can be on simultaneously?
 - (a) 5
 - (b) 4
 - (c) 3
 - (d) 2
- **56.** In a joint family of seven persons A, B, C, D, E, F and G, there are two married couples. G is a housewife. C is the wife of B. A is the granddaughter of G. D is the father-in-law of C and father of E. F is A's brother and B's son. How is B related to E?
 - (a) Sister
 - (b) Uncle
 - (c) Cousin
 - (d) None of the above

53. ਚੌਥਾ ਰੈਂਕ ਕਿਸਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਚਰਨ
- (b) ਪਵਨ
- (c) मूरत
- (d) ਤਰੁਣ

54. ਪਵਨ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਕਿੰਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ?

- (a) ਇੱਕ
- (b) **ਦ**ੋ
- (c) ਤਿੰਨ
- (d) ਚਾਰ
- 55. ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪੰਜ ਕਮਰੇ ਹਨ ਹਾਲ, ਰਸੋਈ, ਸਟਡੀ ਰੂਮ, ਬੈਡੱ ਰੂਮ, ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ । ਹਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਲਾਈਟ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਵੀ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਲਾਈਟ ਜਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਟਡੀ ਰੂਮ ਦੀ ਲਾਈਟ ਬੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਵੀ ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ਦੀ ਲਾਈਟ ਜਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰਸੋਈ ਦੀ ਲਾਈਟ ਵੀ ਜਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਸਟਡੀ ਰੂਮ ਦੀ ਲਾਈਟ ਜਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਲ ਦੀ ਲਾਈਟ ਵੀ ਜਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਕਿੰਨੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਜਗੀਆਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ?
 - (a) 5
 - (b) 4
 - (c) 3
 - (d) 2
- 56. ਸੱਤ ਮੈਂਬਰਾਂ A, B, C, D, E, F ਅਤੇ G ਦੇ ਇਕ ਸਯੁੰਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਵਿਵਾਹਿਤ ਜੋੜੇ ਹਨ I G ਘਰੇਲੂ ਪਤਨੀ ਹੈ I C, B ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ I A, G ਦੀ ਗਰੈਂਡਡੌਟਰ ਹੈ I D, C ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਹੈ ਅਤੇ E ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ I F, A ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਅਤੇ B ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ I B ਦਾ E ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ?

 - (b) ਅੰਕਲ
 - (c) वनि़र /
 - (d) ਉਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

Paper II

(D - 27)

A bartender stole vodka from bottle A ਇਕ ਬਾਰਟੈਂਡਰ ਬੋਤਲ A ਜਿਸ ਵਿਚ 50% 57. that contained 50% alcohol and he 57. ਅਲਕੋਹਲ ਹੈ, ਵਿੱਚੋਂ ਵੋਦਕਾ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ replaced what he had stolen with ਜੋ ਚੁਰਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਤਲ B, ਜਿਸ vodka from bottle B containing 20% ਵਿਚ 20% ਅਲਕੋਹਲ ਹੈ, ਦੀ ਵੋਦਕਾ ਨਾਲ ਬਦਲ alcohol. He used water to replenish ਦੇਂਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਬੋਤਲ B ਨੂੰ, ਜੋ ਬੋਤਲ A ਤੋਂ ਦੋ bottle B, which is twice as large as ਗੁਣਾ ਆਕਾਰ ਦੀ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਪੂਰਾ bottle A. After the mixing, alcohol ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਮਿਲਾਵਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਤਲ[ੱ] A content of bottle A reduced to 30%. ਵਿਚ ਅਲਕੋਹਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟ ਕੇ 30% ਰਹਿ What is the alcohol content of bottle B ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਹੁਦ ਬੋਤਲ B ਵਿਚ ਅਲਕੋਹਲ ਦੀ now? ਮਾਤਰਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ? (a) 6.67% (a) 6.67% (b) 10% 10% (c) 13.33%(b) 13.33%(c) (d) 15%(d) 15% ਰੇਲਵੇ ਇੰਜਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਪਤ ਦਾ ਰੇਟ, Rate of consumption of coal by a **58**. **58**. ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇ ਸੁਕੇਅਰ (square) ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ locomotive varies as the square of the ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਰਫਤਾਰ 60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ speed and is 1000 kg/hour when the ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ 1000 ਕਿਲੋ/ਘੰਟਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ speed is 60 km/hour. If the coal costs ਕੋਲੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 15 ਪੈਸੇ/ਕਿਲੋ the railway company 15 paise/kg and ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਖਰਚੇ 12 ਰੁਪਏ/ਘੰਟਾ if the other expenses are ਹਨ ਤਾਂ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ/ਘੰਟਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 12 rupees/hour, what becomes the total cost with a speed of 30 km/hour? ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ? 270 paise/km (a) 270 ਪੈਸੇ/ਕਿਲੋਮੀਟਰ (a) 165 paise/km (b) 165 ਪੈਸੇ/ਕਿਲੋਮੀਟਰ (b) 49.5 paise/km (c) 49.5 ਪੈਸੇ/ਕਿਲੋਮੀਟਰ (c) None of the above (d) (d) ਉਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ m A ਇਕ ਕੰਮ ਦਾ $rac{2}{3}$ ਹਿੱਸਾ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਾ A completes $\frac{2}{3}$ of a certain job in 59. 59. ਕਰਦਾ ਹੈ । $\mathrm B$ ਉਸੇ ਕੰਮ ਦਾ $rac{1}{3}$ ਹਿੱਸਾ ਅੱਠ 6 days. B can complete $\frac{1}{3}$ of the same ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ C ਉਸੇ job in 8 days and C can complete $\frac{3}{4}$ of ਕੰਮ ਦਾ $rac{3}{4}$ ਹਿੱਸਾ 12 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ the job in 12 days. All of them work ਹੈ । ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ । together for 4 days and then A and C ਫੇਰ A ਅਤੇ C ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । B ਨੂੰ ਬਾਕੀ quit. How long will it take for B to ਬਚਦਾ ਕੰਮ ਇਕੱਲਿਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ complete the remaining work alone ? ਕਿੰਨਾਂ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ? 4 KI YI 36 (a) 2·67 단ਨ (a) 2.67 days $\frac{U}{\overline{g}} + \frac{U}{2\overline{q}} + \frac{1}{16} + \frac{1}$ (b) 3·33 단ਨ (b) 3.33 days 4 ਦਿਨ (c) 4 days (c) (d) 4·67 단ਨ 36 31 36 4.67 days (d) (D-28)

Paper II

39

 $^{
m \ddot{B}_{3}}$ ਲ A ਜਿਸ ੍ਵਿਚ $_{50\%}$ ਤੋਂ ਵੋਦਕਾ ਚੁਰਾ ਲੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਤਲ B, ਜਿਸ ਲ ਹੈ, ਦੀ ਵੇਂਦਕਾ ਨਾਲ ਬਦਲ ਲ B ਨੂੰ, ਜੋ ਬੋਤਲ A ਤੋਂ ਦੋ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਪੂਰਾ ਲਾਵਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਤਲ A ਮਾਤਰਾ ਘਟ ਕੇ 30% ਰਹਿ ਤਲ B ਵਿਚ ਅਲਕੋਹਲ ਦੀ

- ਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਪਤ ਦਾ ਰੇਟ, square) ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ³⁰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ 00 ਕਿਲੋ∕ਘੰਟਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 15 ਪੈਸੇ/ਕਿਲੋ ਹੋਰ ਖਰਚੇ 12 ਰੁਪਏ/ਘੰਟਾ ਰ/ਘੰਟਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 1 ਹੈ ?
- ਟਿਰ
- ਟਰ
- ੀਟਰ
- ਂ ਨਹੀਂ

ਹੱਸਾ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰ<u>ਾ</u>

ਡੰਮ ਦਾ <u>1</u> ਹਿੱਸਾ ਅੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ C ੳਸੇ

ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ[ੂ]ਸਕਦਾ

ਟਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਦੇ ਹਨ । B ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ[ੂ] ਲਈ

 $\frac{4}{9} + \frac{1}{24c} + \frac{1}{16} + \frac{5}{16} + \frac{5}{16}$

60.

A book contains 10 chapters. Each chapter has a different number of pages, ranging from 20 to 30. The first chapter starts on page 1 and each chapter starts on a new page. What is the largest possible number of chapters that can begin on odd page numbers ?

- (a) 9
- (b) 8
- (c) 6
- (d) 5
- A ladder reaches a window that is 8 m 61. above the ground on one side of the street. Keeping its foot on the same point, the ladder is twined to the other side of the street to reach a window 12 m high. Find the width of the street if the ladder is 13 m.
 - (a) $15 \cdot 2 \text{ m}$
 - (b) 14 m
 - (c) 14·6 m
 - (d) 12 m
- Sanjay writes a letter to his friend, **62**. Kesari. It is known that one out of 10 letters that are posted does not reach its destination. If Sanjay does not receive a reply to his letter, then what is the probability that Kesari did not receive Sanjay's letter ? It is certain that Kesari will definitely reply to Sanjay's letter if he receives it.
- $\frac{10}{19}$ (a)
 - $\frac{9}{10}$ (b)

 $\frac{1}{10}$ (c) 9 (d)

100

Paper II

20 20 24 26 74 30

- 60. ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦਸ ਅਧਿਆਇ ਹਨ । ਹਰ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ 20 ਤੋਂ 30 ਤੱਕ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਪੰਨੇ ਹਨ । ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਆਇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਅਧਿਆਇ ਨਵੇਂ ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਕਿੰਨੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਏ, ਔਡ (odd) ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪੰਨੇ ਨਾਲ ਆਰੰਭ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ?
 - (a) 9
 - (b) 8
 - (c) 6
 - (d) 5
- 61. ਇਕ ਪੌੜੀ ਸਟਰੀਟ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ 8 ਮੀਟਰ ਉਪੱਰ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਉਸੇ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪੌੜੀ ਨੂੰ ਸਟਰੀਟ ਦੇ ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ 12 ਮੀਟਰ ਉੱਚੀ ਖਿੜਕੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ । ਜੇਕਰ ਪੌੜੀ 13 ਮੀਟਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸੜਕ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਲੱਭੋ ।
 - (a) 15·2 ਮੀਟਰ
 - (b) 14 ਮੀਟਰ
 - 14∙6 ਮੀਟਰ (c)
 - (d) 12 ਮੀਟਰ
- ਸੰਜੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਕੇਸਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਦਾ 62. ਹੈ । ਇਹ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕ ਵਿਚ ਪਾਏ ਦਸਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪੱਤਰ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ । ਜੇਕਰ ਸੰਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ (probability) ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਰੀ ਨੂੰ ਸੰਜੇ ਦਾ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ ? ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਸੰਜੇ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ।
 - 10(a) 19 (b) 10 (c) 10
 - (d) 100

(D - 29)

63. In

¢.

3- 9

to. C

In a school, a total of 180 students are enrolled in the foreign languages The offered are : French, German and Chinese and the number of people studying each of these subjects are 80, 90 and 100 respectively. The number of students who study more than one of the three subjects is 50% more than the number of students who study all three subjects. How students many study all three foreign languages ?

- (a) 18
- (b) 24
- (c) 36
- (d) 42
- 64. Three alarm clocks ring their alarms at regular intervals of 20, 21 and T minutes respectively. If the clocks beep together at 12 noon, for which value of T would they beep together again at the earliest ?
 - (a) 8 minutes
 - (b) 18 minutes
 - (c) 28 minutes
 - (d) 38 minutes

63. ਇਕ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ 180 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾਖਲ ਹੋਏ । ਇੰਨਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ : ਫਰਾਂਸਿਸੀ, ਜਰਮਨ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 80, 90 ਅਤੇ 100 ਹੈ । ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਇਹ ਤਿੰਨੋ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ 50% ਜਿਆਦਾ ਹੈ । ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਤਿੰਨੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ?

1,

- (a) 18
- (b) **24**
- (c) 36
- (d) 42

- 64. ਤਿੰਨ ਅਲਾਰਮ ਘੰਟੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਨਿਯਮਿਤ ਵਕਫ਼ੇ 20, 21 ਅਤੇ T ਮਿੰਟਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਲਾਰਮ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਜੇਕਰ ਘੰਟੇ 12 ਵਜੇ ਦੁਪਿਹਰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਅਵਾਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ T ਦੀ ਕਿਸ ਵੈਲਯੂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣਗੇ ?
 - (a) 8 ਮਿੰਟ
 - (b) 18 ਮਿੰਟ
 - (c) 28 ਮਿੰਟ
 - (d) 38 ਮਿੰਟ

(D - 30)

- **65.** A person of 6 ft. height wants to pluck a fruit which is hanging at $\frac{1}{4}$ th distance from the top of a 20 ft. high tree. The person standing at a distance of 28 ft. from the tree throws a stone, which hits the top of the tree. The man moves towards the tree and throws another stone again at the same angle, this time hitting the fruit. Assuming the stones travelled in a straight line from the hand till the target, what is the current distance of the person from the tree ?
 - (a) 21 ft

15

- (b) 18 ft
- (c) 15 ft
- (d) 9 ft

66. The cost of 10 pears, 8 guavas and 6 mangoes is ₹ 44. If the cost of each of the fruits, in rupees, is a natural number and cost of no two fruits is the same, find the cost of 4 mangoes and 3 guavas.

- (a) ₹17
- (b) ₹18
- (c) ₹ 14
- (d) Cannot be determined

- 65. ਇਕ ਛੇ ਫੁੱਟ ਲੰਬਾ ਵਿਅਕਤੀ, 20 ਫੁੱਟ ਲੰਬੇ ਦਰਖ਼ਤ ਤੇ, ਸਿਖਰ ਤੋਂ 1/4 ਦੂਰੀ ਤੇ ਲਟਕ ਰਹੇ ਫਲ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਦਰਖ਼ਤ ਤੋਂ 28 ਫੁੱਟ ਦੇ ਦੂਰੀ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਪੱਥਰ ਸ਼ੁੱਟਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਖ਼ਤ ਦੇ ਸਿਖ਼ਰ ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ । ਆਦਮੀ ਦਰਖ਼ਤ ਵੱਲ ਵੱਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸੇ ਕੋਣ (ਐਂਗਲ) ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪੱਥਰ ਸ਼ੁੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰੀ ਉਸੇ ਫ਼ਲ ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਪੱਥਰ ਇਕ ਸਿੱਧੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਹੱਥ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੁਣ ਦਰਖ਼ਤ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?
 - (a) 21 **ਫੁੱਟ**
 - (b) 18 ਫੁੱਟ
 - (c) 15 ਫੁੱਟ
 - (d) 9 ਫੁੱਟ
- 66. 10 ਨਾਸ਼ਪਤੀਆਂ, 8 ਅਮਰੂਦ ਅਤੇ 6 ਅੰਬਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ₹ 44 ਹੈ । ਜੇਕਰ ਹਰ ਫ਼ਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਇਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅੰਕ (natural number) ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਫ਼ਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ 4 ਅੰਬਾਂ ਅਤੇ 3 ਅਮਰੂਦਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੱਸੋ ।
 - (a) ₹17
 - (b) ₹ 18
 - (c) ₹ 14
 - (d) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

(D-31)

67. ਵੀਸਬਰੇਨ ਤੇ ਰੁੜ ਨ ਫੋਨਾ ਅਤਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਨ ਲੈਠਿਆ ਪੈਰਾ ਪਣੇ ਅਤਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਂਧਾਂ ਕਾਂਧਰੀ ਹੋਨ ਲੈਠਿਆ ਪੈਰਾ ਪਣੇ ਅਤਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਂਧਾਂ ਕਾਂਧਰੀ ਸਾਦਗੀ (a) ਜਦੋਂ ਦੂਰੀ ਵਿਅਨਤੀ ਆਪਣਾ ਦੁੱਧ ਨੇ ਨਿੱਮ ਇੰਡ ਪੁੱਢਾ । ਇਹ ਰੁਦਰਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਸਾਦਗੀ ਸਾਦਗੀ (b) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੇਕਰੂਬ ਸਿਆਈ ਨੇ ਕ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਦੂਰੀ ਵਿਅਨਤੀ ਆਪਣਾ ਦੁੱਧ ਨੇ ਸਾਦਗੀ ਮਹਿੰਖੀ ਬਸ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਉਹ ਹੁਣ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਸਾਦਗੀ (c) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੇਕਰੂਬ ਸਿਆਈ ਨੇ ਕ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੇਕਰੂਬ ਸਿਆਈ ਨੇ ਕ ਕਰੋ ਸਾਦਗੀ ਸਾਦਗੀ ਸਾਦਗੀ (d) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਕਰ ਵਾਰ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਰੋਕ ਕਰੋਂ ਕਾਰ ਵਾਰ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਰੋਕ ਸਾਦਗੀ ਸਹਿਮ ਵਰਦਾਨ ਹੈ । ਸਾਦਗੀ ਸਮੱਸ ਕੋ ਕਿਰਡਰ ਵਰਰੇ ਹੋ ਨਾ ਨੇ ਸਾਦਗੀ (e) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਕਰ ਵਾਰ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਰੋਕ ਕਰੋਂ ਕਾਰ ਵਾਰ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਰੋਕ ਸਾਦਗੀ ਨੇ ਸਿੰਘ ਕੇ ਨਾ ਹੈ ਜਿਹਤਾ (a) 1 ਅਤੋਂ (a) ਕੋਈ ਕਰੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਰੋਕ ਸਾਦਗੀ ਨੇ ਸਿਹੀ ਕਰੋਰ ਹੋ ਦਾ ਸਾਮ ਨੇ ਕਿਰਡਰ ਵਰਰੇ ਹੋ ਨਾ ਨੇ ਜਿਹੜਾ (a) 1 ਅਤੋਂ (a) ਕੋਟ ਕਰੋਂ ਜਦਦੀ ਸ਼ਿਸ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਉਹ ਪੰਨਾ ਹੈ ਜਿਹਤਾ (a) 1 ਅਤੋਂ (a) ਕੋਟ ਦੋ ਕਾਂ ਰੋਕ ਕਿਰ ਕਰੋਂ ਕਿਸ ਵਿਚ ਹੋ ਸਿੰਘ ਹੋ ਹੋ ਦਾ ਸਾਸ ਹੋ ਦੇ ਹੋ ਕੋ ਹੋ ਕਿ ਕਰ ਕਰ ਹੋ ਕਰ ਕਰ ਕਰ ਹੋ ਕਰ			र भारते होने हिंडे युम्हत हैं:	1. ਫਲਸਫ਼ੇ ਦੇ
(a) The difference of part of an equivalence of the part of the equivalence of the part of the equivalence of the part of	67.	ਈਸਬਗੋਲ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਫੋਲ ਅਖਾਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ : (a) ਜਦੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ ਦੁਖ ਨਾ ਤਿਆਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ (b) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੇਵਕੂਫ ਸਿਆਈ ਗੱਲ ਕਰੇ (c) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੋਕਾ ਗਵਾ ਕੇ ਠੋਕਰਾ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇ (J) ਹਰੋਂ ਕੋਈ ਵਾਸ ਵਾਸ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਗੱਲ	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜੇ ਅਤੇ ਅਤੇ ਨਾਰ ਦਿੱਤੇ ਦੇ 71 ਤੋਂ 73 ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ : ਸਾਦਗੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਉਹ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਅਹਿਮ ਵਰਦਾਨ ਹੈ । ਸਾਦਗੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰ ਵਰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ	2. ਸਾਦਗੀ ਕੁ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ 3. ਸਾਦਗੀ ਕੁ ਸਕਦਾ । 4. ਸਾਦਗੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ
(c) c^{2} (d) c^{2} (d) $d^{2}x^{2}$ (d) $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ (e) $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ (f) $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ (f) $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}$ (g) $d^{2}x^{2}x^{2}$ $d^{2}x^{2}x^{2}x^{2}x^{2}x^{2}x^{2}x^{2}x$	68.	(d) ਜਦ ਕੋਈ ਵਾਰ ਵਾਰ ਹੁੰਸਾਰਾ ਕਰੇ "ਰੰਘਰੇਟਾ" ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਸਹੀ ਪਛੇਤਰ ਦੁਣੋ : (a) ਏਟਾ (b) ਟਾਅ	ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋਸ ਦੇ ਤ੍ਰੇਲ ਧੋਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਹਰ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤ੍ਰੇਲ ਧੋਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਹਰ ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ । ਸਾਦਗੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਉਹ ਪੰਨਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਵਿਖਾਵੇ ਅਤੇ ਫੋਕੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਅਸਲ ਰੂਪ ਹੀ ਸਾਦਗੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕੁਦਰਤ	ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ (a) 1 ਅਤੇ 2 (b) ਕੇਵਲ 4 (c) 1,2 ਅ (1) ਕੇਵਲ 3
(a) \hat{U} \hat{g} \hat{e} \hat{S} \hat{U} \hat{I}	69.	(c) ਟਾ (d) ਰੇਟਾ ਕਿਹੜੇ ਵਾਕ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਕਿਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਠੀਕ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ? (a) ਹੈ ! ਤੂ ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ । (b) ਹੈ ਤ ! ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ ।	ਦ ਰਗਾ ਵਾਗਾ ਬੱੱਠ ਸਾਂਸ ਸਾਦਗੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਛੂਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਪਰ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਵਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਰੀਰ ਤਨ-ਮਨ ਪੱਖੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਮਾਂ ਦੀ ਉਸ ਲੋਰੀ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚਲਾ ਮਿਠਾਪਣ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਮਗਨ	(a) ਕਵਲ 72. ਪੈਰ੍ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। 1. ਪੜਤ 2 ਸਾਖ
(d) ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਕਮ ਕਰਨਾ (D - 32)	70.	 (b) ਹੋ ਤੂੰ ਵੱਲ ਦੇ ਗਿਆ। (c) ਹੈਂ ਤੂ ਫੇਲ ! ਹੋ ਗਿਆ। (d) ਹੈਂ ਤੂ ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ। 'ਗੋਂਗਲੂਆਂ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਝਾਤਨਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ : (a) ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਾ (b) ਪਖੰਡ ਕਰਨਾ (c) ਸਬਜ਼ੀ ਸਾਫ ਕਰਨਾ 	ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਸਾਦਗੀ ਭਰਪੂਰ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਲਈ ਸਾਦਗੀ ਨੂੰ ਪੈਂਤੜੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦਾ ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਫਲਸਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਮੁਸਕਿਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਉਸ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਭਵੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਚੋਗਿਰਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪੈਂਠ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ ਅਤੇ ਨਿਕਾਰਨਾ ਮੁਸਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।	2. ਸਾਖ 3. ਚੌਧਰ 4. ਕਿਸਮ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱ (a) 1 ਅਤੇ (b) 3 ਅਤੇ (c) ⁻1, 2
		(d) ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਕਮ ਕਰਨਾ (D-	- 32)	Paper II

Paper II

Paper II

" WE AN AN AN ANT &

ਾ ਉਹ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ঁ মুহুৰত ল' মিয়া মায় ইর্তত্য है । সাত্রা তমত হতটা হতা মাজ ত উদ দল্ৱী মইব ^{ਤੇ} ਫ਼ੱਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਹਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀ ਉਹ ਪੰਨਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੇ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕੁਦਰਤ ਪਿਣ ਦੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ **ਜਾ ਸਕਦਾ**। ਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ੈ। ਇਹ ਮਾਂ ਦੀ ਾ ਮਿਠਾਪਣ ਅਤੇ । ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਦਿਰ **ਤੱਕ ਮਗਨ** ਜ਼ਿੰਦਗੀ **ਜਿਊਣ** ਨਹੀਂ ਵਰਤਦਾ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਸ਼ਕਿਲ ਅਤੇ ਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਂ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਸ **ਸਦਕਾ** *ਵਨਾ* ਅਤੇ

71. ਪੈਰ੍ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਵਾਕ ਹੈ ।	73. ਪੈਰ੍ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਹੈ
 ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਸਾਦਗੀ ਟੂ ਫਲਸਫ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । 2. ਸਾਦਗੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬੁਖ਼ਸ਼ਿਆ ਅਹਿਮ ਵਰਦਾਨ ਹੈ । 	ੂੰ 1. ਕੁਦਰਤ 2. ਸੰਜਮ 3. ਸਾਦਗੀ
8. ਸਾਦਗੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਛੂਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 4. ਸਾਦਗੀ ਭਰਪੂਰ ਸਰੀਰ ਤਨ-ਮਨ ਪੱਖੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤੇ ਸਾਏ ਖ਼ਿਕਰ ਹੈ	4. ਮਨੁੱਖ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਕਿਹੜਾ ਹੈ- (a) 1 ਅਤੇ 2 (b) ਕੇਵਲ 3
ਉਪਰਕਤ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕਿਹੜਾ ਹੈ- (a) 1 ਅਤੇ 2	(b) a e o o
(b) ਕੇਵਲ 4 (c) 1, 2 ਅਤੇ 4	(d) ਕੇਵਲ 4
(d) वे <i>ਵ</i> ਲ 3	74. 'ਦੀਦਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ।
72. ਪੈਰ੍ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਪੈਂਠ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ।	1. ਨੈਣ 2. ਮੇਲ
1. ਪੜਤ	3. ਮਜ਼ਹਬ
2. ਸਾਖ 3. ਚੌਧਰ	4. ਦਿਲਾਸਾ
4. ਕਿਸਮਤ	ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਕਿਹੜਾ ਹੈ-
ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਕਿਹੜਾ ਹੈ-	(a) 2,3 꺼ਤੇ 4
(a) 1 ਅਤੇ 2 (b) 3 ਅਤੇ 4	(b) ਕੇਵਲ 2
(c) 1, 2 ਅਤੇ 4	(c) वेहल 1
(d) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ	(d) 1, 2 ਅਤੇ 4

1

Paper II

(D-33)

Read the following passages and answer the What is your ideal society if you do not want

caste is a question that is bound to be asked of you. If you ask me, my ideal would be a society based on Liberty, Equality and Fraternity. And why not? What objection can there be to Fraternity? I cannot imagine any.... An ideal society should be mobile.... there should be many interests consciously communicated and shared Democracy is not merely a form of Government. It is primarily a mode of associated living, of conjoint communicated experience. It is essentially an attitude of respect and reverence towards fellowmen. Any objection to Liberty? Few object to liberty in the sense of a right to free movement, in the sense of a right to life and limb Why not allow liberty to benefit by an effective and competent use of a person's powers ? The supporters of caste who would allow liberty in the sense of a right to life, limb and property, would not readily consent to liberty in this sense, inasmuch as it involves liberty to choose one's profession. But to object to this kind of liberty is to perpetuate slavery. For slavery does not merely mean a legalized form of subjection It is found where, as in the Caste System, some persons are compelled to carry on certain prescribed callings which are not of their choice. Any objection to Equality ? This has obviously been the most contentious part of the slogan of the French Revolution.... Equality may be a fiction but nonetheless one must accept it as the governing principle. A man's power is dependent upon (1) physical heredity, (2) social inheritance or endowment in the form of parental care, scientific accumulation of education. knowledge, everything which enables him to be more efficient than the savage, and finally, (3) on his own efforts. In all these men are undoubtedly respects unequal. But the question is, shall we treat three them as unequal because they are unequal? It may be desirable to give as much

incentive as possible to the full development of everyone's powers. But what would happen if men were treated unequally as they are, in the first two respects ?.... It is obvious that those individuals also in whose favour there is birth, education, family name, business connections and inherited wealth would be selected in the race. But selection under such circumstances would not be a selection of the able. It would be the selection of the privileged.... On the other hand it can be urged that if it is good for the social body to get the most out of its members, it can get most out of them only by making them equal as far as possible at the very start of the race. That is one reason why we cannot escape equality. But there is another reason why we must accept equality. A Statesman is concerned with vast numbers of people.... The Statesman, therefore, must ... treat all men alike not because they are alike but because classification and assortment is impossible. The doctrine of equality is glaringly fallacious but taking all in all it is the only way a Statesman can proceed in politics which is a severely practical affair and which demands a severely practical test.

- Which of the following is NOT a 75. reason that the writer gives for desiring equality in a democracy ?
 - (a) It makes people equal as far as possible at the very start of the race.
 - (b) It ensures that the preexisting social equations continue.
 - (c) Statesmen deal with large numbers of people who are too vast to classify and assort.
 - Statesmen require a practical (d) plan of action to proceed in politics.
- 76. According to the writer, supporters of caste would object to liberty in the sense of
 - (a) right to free movement
 - (b) right to choose one's profession
 - (c) right to life and limb
 - (d) right to property

- 77. What are the three aspects in which are **'undoubtedly** according to the writer ? unequal,'
 - Physical (a) heredity; Parental property; His own education
 - (b) Physical appearance, Parental inheritance; His own enthusiasm
 - (c) Physical strength; Social status; His own spirituality
 - Physical (d) heredity; Social inheritance; His own efforts
 - If selection is done on the basis of education, family business connections and inherited name, wealth, then it would be (a)
 - selection of the privileged (b)
 - selection of the able (c)

78.

- selection of the meritorious (d)
 - selection of the fortunate

Read the following passage and answer Question Numbers 79 and 80 with reference to the passage by choosing the most appropriate option :

Feminism at its core is about equality of men and women, not 'sameness'. So many people offer up the argument that women are not the 'same' as men and therefore there can't be equality. In other words, because their bodies are different (many say weaker or 'feminine'), and because men and women have different physical capabilities, these physical differences mean equality is not possible. If there were two young boys in a classroom, and one was physically weaker and smaller than the other, would we believe it's right to keep the weaker, smaller boy from having the same access to the teacher, to learning, to the computers, to the books and class resources, to other children in the class — because he didn't have the same physical strength as the other boy? It is critical to understand that "same" does not mean "equal." The issue here is about equal rights and equal access to opportunities. Men and women don't have to be the "same" physically in order to have the right to equality. Feminism as an ideology has always been highly controversial. It asks such questions as: do women have too

much or too little power? It is not only controversial as far as traditional defenders of the status quo are concerned. Some women feel that they are in favour of equality with men, but do not like the idea of feminism. It has been said that we live in a post-feminist age and some contend that the main goals of feminism have been realized, so that it is quite unnecessary for feminists to continue their argument against male domination. Feminism, however, is also controversial in the sense that different feminists mean different things by the term. There are different varieties that seem to have little in common. Just as writers have spoken of socialism, so feminism has also been presented in the plural in order to indicate the diversity involved.

- "Men and women don't have to be the 79. "same" physically in order to have the right to equality." Why?
 - Because the theory of feminism (a) promotes that men and women are no longer in a classroom and can have equal access to learning, books and class resources.
 - Because the theory of feminism (b) promotes that both men and women are anatomically same and therefore possess equal mechanical strength.
 - Because the theory of feminism (c) promotes that men may or may not be feminists but they believe in equal classroom learning.
 - (d) Because the theory of feminism promotes that being "same" cannot be equated with being "equal."
 - 80. "It is critical to understand that "same" does not mean "equal.""
 - What does this statement imply?
 - (a) All men and women are "same" but never "equal". (b)
 - Only men and women who are feminist can be "same" sometimes "equal". and (c)
 - No man or woman can either be "same" or "equal". (**d**)
 - Men and women are not "same" but can be "equal".

(D - 35)

19-19

110

912

12014

12.4

55